

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

593

Vragen van het lid **Agema** (PVV) aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het bericht dat het aantal kinderen met longontsteking het grootste is in drie jaar tijd* (ingezonden 17 november 2023).

Antwoord van Minister **Kuipers** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 12 december 2023).

Vraag 1

Wat is uw reactie op het bericht «Aantal jonge kinderen met longontsteking stijgt, grootste aantal in drie jaar tijd»?¹

Antwoord 1

Het is mij inderdaad bekend dat het aantal longontstekingen onder jonge kinderen toeneemt. Deze trend is ook waarneembaar in andere Europese landen en wereldwijd, zoals in China. Dit fenomeen past nog binnen het seizoenspatroon, hoewel het vroeger in het seizoen is en hoger dan gebruikelijk, speciaal in de leeftijdsgroep 5 tot en met 14 jaar.

Vraag 2

Wat is uw reactie op het bericht dat het aantal jongeren tussen 15–24 jaar en 65-plussers met longontsteking ook gestegen is?

Antwoord 2

De toename bij 65-plussers is niet ongebruikelijk voor het seizoen van luchtwegaandoeningen en vergelijkbaar met getallen vóór de coronapandemie. De stijging onder 15–24-jarigen is minder gebruikelijk: deze is wat hoger en eerder dan pre-corona.

Vraag 3

Vertoont de leeftijdsgroep ertussen 25–64 jaar ook een stijging?

¹ Nu.nl, 15 november 2023, «Aantal jonge kinderen met longontsteking stijgt, grootste aantal in drie jaar tijd» (<https://www.nu.nl/binnenland/6289859/aantal-jonge-kinderen-met-longontsteking-stijgt-grootste-aantal-in-drie-jaar-tijd.html>).

Antwoord 3

Ja, onder mensen van de leeftijdsgroep 25–64 jaar is er ook een toename van longontstekingen, maar deze is niet zo afwijkend van de jaren voor de coronapandemie.

Vraag 4

Wat kunnen de oorzaken hiervan zijn?

Antwoord 4

De toename kan worden toegeschreven aan een gelijktijdige verheffing van verschillende luchtwegvirussen en -bacteriën, waaronder RSV, SARS-CoV-2, rhinovirus en *Mycoplasma pneumoniae*. Dit blijkt uit de cijfers van de Nivel huisartsenpeilstations over acute luchtweginfecties bij huisartspatiënten, de virologische weekstaten over voornamelijk ziekenhuislaboratoria diagnostiek en Infectie Radar over acute luchtweginfecties bij de algemene bevolking.² Deze trend wordt ook in andere Europese landen³ en China⁴ waargenomen.

Vraag 5

Zou er een relatie kunnen zijn met de lockdowns tijdens corona, toen mensen elkaar veel minder vaak troffen en alle virussen daardoor minder rondgingen en dat die virussen bezig zijn met een inhaalslag?

Antwoord 5:

Dat is niet met zekerheid te zeggen. De afname van luchtweginfecties tijdens de inzet van maatregelen ter preventie van corona en de daaropvolgende toename kunnen invloed hebben op de huidige trends. Maar de seizoenspatronen van infectieziekten hadden zich in de periode 2022/2023 grotendeels hersteld, en het is vooralsnog onduidelijk of de huidige toenames overeenkomen met pre-corona patronen. Naast het potentiële effect van de maatregelen zelf kan een stijging ook komen omdat het aannemelijk is dat mensen met klachten dit seizoen weer vaker naar de huisarts gaan. Door de grote druk op de zorg en de beschikbaarheid van GGD-teststraten in de coronatijd gingen mensen met klachten minder snel naar de huisarts.

Vraag 6

Kunt u bij de Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV) nagaan of het klopt wat indiener van deze vragen van haar huisarts hoorde, dat allerlei luchtwegvirussen meer dan anders welig tieren? Om welke virussen gaat het zoal?

Antwoord 6

Het klopt dat het aantal mensen met luchtwegklachten de afgelopen weken is toegenomen. De toename is niet meer dan gebruikelijk voor deze tijd van het jaar, hoewel het wat vroeger is in het seizoen dan anders. Voor informatie over luchtwegvirussen verlaat ik mij voornamelijk op de gegevens van huisartsenpeilstations, verzameld door Nivel en het RIVM, en andere bronnen (zie ook antwoord op vraag 8). Volgens deze gegevens zijn de virussen RSV, SARS-CoV-2, en rhinovirus en de bacterie *Mycoplasma pneumoniae* de voornaamste verwekkers van de huidige luchtweginfecties.

Vraag 7

Hoeveel antibioticakuurtjes en prednisolonkuurtjes werden de afgelopen maand meer voorgeschreven bij luchtwegaandoeningen door huisartsen en uitgereikt door apothekers dan een jaar geleden? Hoeveel meer dan in 2019?

Antwoord 7

Op basis van het aantal medicatie-verstrekingen van antibiotica aanbevolen voor gebruik bij luchtweginfecties door de apotheek (maandlijks bijgehouden door de Stichting Farmaceutische Kengetallen⁵) is er een licht hogere toename te melden in het voorschrijven van antibiotica voor luchtweginfecties bij kinderen (0–10 jaar) vanaf september 2023, in vergelijking met de gebruikelijke toename vanaf september in de pre-corona jaren en ook in 2022.

² Actuele situatie luchtweginfecties | RIVM

³ erviss.org

⁴ Upsurge of respiratory illnesses among children-Northern China (who.int)

⁵ www.sfk.nl

Het gebruik van prednison/prednisolon vertoont de gebruikelijke toename vanaf augustus in de pre-corona jaren, die licht hoger is dan de toename vanaf augustus 2022. Over het algemeen blijft het jaarlijkse patroon vergelijkbaar met voorgaande jaren, ook voor de andere leeftijdsgroepen.

Vraag 8

Als Nivel en het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) aangeven geen onderzoek te doen naar de verklaring voor de toename, bent u dan bereid te bewerkstelligen dat dat wel gebeurt? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 8

De huidige toename van longontstekingen lijkt te wijten aan diverse luchtwegvirussen en -bacteriën, die gelijktijdig rondgaan. Uit diverse bronnen wordt wekelijks actuele informatie verzameld en geduid: huisartsenpeilstations (Nivel en RIVM), ziekenhuislaboratorium gegevens (virologische weekstaten; RIVM), Infectieradar algemene bevolking; (RIVM) en data uit de rioolwatersurveillance (RIVM). In overleg met RIVM en Nivel wordt nu een intensivering van de surveillance bij de huisartsenpeilstations uitgezet, door extra bemonstering en uitgebreider testen (op meer pathogenen) van longontstekingen onder kinderen in de leeftijdsgroep onder 15 jaar, omdat daarin de grootste toename van longontstekingen wordt gevonden.⁶

⁶ Tijdelijk aanvullend onderzoek oorzaak longontstekingen | RIVM